

Tham luận: Tình hình triển khai xây dựng Cơ sở dữ liệu Quốc gia về dân cư

Dự thảo

Thiếu tướng Trần Văn Vệ

Phó tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát QLHC về TTTT và CNTT

Bộ Công an

Thực hiện Nghị định số 90/2010/NĐ-CP ngày 18/8/2010 của Chính phủ quy định về Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư (CSDLQG về DC) và các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình quốc gia về ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của cơ quan nhà nước giai đoạn từ 2008 – 2015; Bộ Công an đã phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan hoàn thành dự án khả thi CSDLQG về DC. Dự án khả thi CSDLQG về DC được Bộ Công an tổ chức nghiên cứu, xây dựng một cách công phu, khoa học và đã được Bộ Thông tin và Truyền thông thẩm định thiết kế sơ bộ theo quy định tại Nghị định số 102/2009/NĐ-CP ngày 06/11/2009 của Chính phủ về quản lý đầu tư ứng dụng công nghệ thông tin sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước. Thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công an đã thành lập Hội đồng thẩm định dự án khả thi CSDLQG về DC gồm đại diện Bộ Công an, Bộ Tài chính, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Kế hoạch và Đầu tư để giúp Chính phủ đánh giá, thẩm định nội dung Dự án. Hiện nay, Bộ Công an đang phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan xây dựng phương án vốn của Dự án, đảm bảo tính khả thi trước khi Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Dự án CSDLQG về DC có mục tiêu chung là xây dựng CSDLQG về DC thống nhất trên toàn quốc để dùng chung cho các cơ quan, tổ chức, cá nhân nhằm cung cấp chính xác, kịp thời thông tin cơ bản về dân cư phục vụ công tác quản lý nhà nước, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và yêu cầu chính đáng của công dân. Bộ Công an đã xác định ba mục tiêu cụ thể của Dự án là:

- Xây dựng hệ thống CSDLQG về DC thống nhất trên toàn quốc, triển khai tập trung tại Trung tâm CSDLQG về DC thuộc Bộ Công an, Công an các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và Công an các quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh.

- Kết nối, chia sẻ dữ liệu về dân cư giữa CSDLQG về DC với các cơ sở dữ liệu chuyên ngành/các hệ thống thông tin chuyên ngành của các cơ quan nhà nước trong và ngoài Bộ Công an trên cơ sở Sổ định danh cá nhân và các trường thông tin có liên quan.

- Cung cấp chính xác, kịp thời thông tin cơ bản về dân cư phục vụ công tác quản lý nhà nước, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và yêu cầu chính đáng của công dân.

Dự án được chia thành 3 giai đoạn, giai đoạn 1 từ năm 2013 đến năm 2014, giai đoạn 2 từ năm 2015 đến năm 2016, và giai đoạn 3 năm 2017; trong đó cuối giai đoạn 2 dự kiến sẽ cung cấp điểm kết nối, giao tiếp với hệ thống thông tin với ngành Tư pháp, Bảo hiểm y tế và Thuế; giai đoạn 3 sẽ tiếp tục cung cấp điểm giao tiếp với các ngành khác theo yêu cầu và tổ chức triển khai cung cấp các dịch vụ công về dân cư trên hệ thống, đặc biệt là dịch vụ xác thực nhân thân cho các ngành tài chính, ngân hàng, viễn thông, các dịch vụ cơ bản khác.

CSDLQG về DC là một thành phần trong các hệ thống các cơ sở dữ liệu lớn của quốc gia, quản lý một loại tài nguyên của quốc gia, đó là thông tin về con người. Xây dựng thành công CSDLQG về DC có ý nghĩa hết sức quan trọng về chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an sinh xã hội, quốc phòng, an ninh. Ngoài ra, CSDLQG về DC ra đời sẽ góp phần hoàn thiện cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, tạo nền tảng phát triển Chính phủ điện tử, ứng dụng rộng rãi công nghệ thông tin trong hoạt động của các cơ quan nhà nước, hướng tới nâng cao năng suất lao động, giảm chi phí hoạt động, cung cấp thông tin, dịch vụ công trực tuyến ở mức độ cao, trên diện rộng cho người dân và doanh nghiệp.

Căn cứ vào mục tiêu, nhiệm vụ của dự án, Bộ Công an đang khẩn trương chuẩn bị các điều kiện cần thiết để đảm bảo phục vụ triển khai có hiệu quả dự án khi được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, như: củng cố cơ sở vật chất, kiện toàn đội ngũ cán bộ, củng cố hệ thống hồ sơ, tài liệu về dân cư, nghiên cứu xây dựng các cơ chế, chính sách phục vụ triển khai dự án.

Quá trình nghiên cứu Dự án khả thi CSDLQG về DC đã đặt ra một số vấn đề cần quan tâm nhằm bảo đảm thành công cho Dự án, đó là các vấn đề về hạ tầng công nghệ thông tin và viễn thông; vấn đề xây dựng chuẩn quốc gia về kỹ thuật; vấn đề an ninh, an toàn thông tin; vấn đề cải cách hành chính, xây dựng Chính phủ điện tử; và vấn đề cơ chế chính sách về công nghệ thông tin. Việc kết nối CSDLQG về DC trên toàn quốc cũng như việc kết nối giữa CSDLQG về DC với các cơ sở dữ liệu chuyên ngành để chia sẻ, khai thác, cung cấp dịch vụ công trực tuyến đòi hỏi phải tiếp tục đẩy mạnh việc xây dựng hạ tầng thông tin. Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Khoa học và Công nghệ cần quan tâm xây dựng các tiêu chuẩn kỹ thuật cho hệ thống, hỗ trợ cơ chế chính sách về CNTT phục vụ xây dựng Dự án. Dự án CSDLQG về DC là một trong những dự án mang tính chất nền tảng, cần được ưu tiên đầu tư và

đầu tư đồng bộ. Vấn đề an ninh, an toàn thông tin cũng là một vấn đề lớn được Dự án khả thi bảo đảm bằng nhiều giải pháp, bởi vì thông tin về dân cư không chỉ thuộc về bí mật cá nhân của công dân mà trên nhiều phương diện có liên quan trực tiếp đến an ninh quốc gia và trật tự an toàn xã hội. Dự án khả thi CSDLQG về DC cũng được đặt trong tổng thể chương trình cải cách hành chính, xây dựng Chính phủ điện tử của Chính phủ. CSDLQG về DC có khả năng tạo nền tảng để cung cấp các dịch vụ công trực tuyến, bảo đảm thực hiện quyền và nghĩa vụ của công dân, giảm bớt nhiều giấy tờ, thủ tục hành chính có liên quan đến xác thực thông tin cá nhân.

Để đẩy nhanh tiến độ và đảm bảo hiệu quả trong tổ chức triển khai thực hiện, Dự án cần sự quan tâm, phối hợp của Bộ Thông tin - Truyền thông và các bộ, ngành trong việc thực hiện các công việc sau:

- Kiến nghị Chính phủ sớm phê duyệt và cấp kinh phí để tổ chức thực hiện dự án, vì đây là dự án nền tảng trong xây dựng Chính phủ điện tử. Mặc dù nguồn vốn cho Dự án là khá lớn nhưng việc ưu tiên đầu tư cho Dự án sẽ có hiệu quả về nhiều mặt, giảm nhiều chi phí xã hội, giảm kinh phí cho việc xây dựng các cơ sở dữ liệu chuyên ngành, giảm lãng phí do một số bộ ngành và chính quyền địa phương tự xây dựng cơ sở dữ liệu về dân cư không theo quy chuẩn quốc gia.

- Đây là Dự án có liên quan đến nhiều Bộ, ngành và các cấp chính quyền địa phương, vì vậy rất cần sự chỉ đạo đồng bộ, sự thống nhất, đồng thuận giữa các ngành các cấp trong quá trình xây dựng cũng như triển khai, đưa Dự án vào sử dụng.

- Việc xây dựng các dự án ứng dụng công nghệ thông tin vào lưu trữ, xử lý, khai thác dữ liệu có liên quan đến dân cư cần phải đặt trong mối quan hệ với Dự án CSDLQG về DC để tránh trùng lặp, lãng phí nguồn lực. Cần dựa trên các thông tin cơ bản về từng công dân trong CSDLQG về DC để xây dựng các cơ sở dữ liệu chuyên ngành trong các lĩnh vực như Tư pháp, Bảo hiểm xã hội, Thuế... để thống nhất dữ liệu và tiết kiệm ngân sách.

- Bộ Công an sẽ phối hợp với các Bộ ngành đề xuất Chính phủ tiếp tục hoàn thiện cơ sở pháp lý cho việc xây dựng, quản lý và khai thác CSDLQG về DC; trong đó có các vấn đề về pháp điển hóa, nghiên cứu xây dựng luật quy định về CSDLQG về DC, các quy chế phối hợp với các Bộ ngành trong xây dựng và khai thác cơ sở dữ liệu, các quy định về bảo vệ bí mật thông tin cá nhân, quy chế bảo đảm an ninh, an toàn thông tin cho cơ sở dữ liệu. Bộ Công an mong nhận được sự phối hợp đồng bộ, có hiệu quả của các Bộ, ngành trong xây dựng và triển khai thực hiện Dự án . /.